

РЕШЕНИЕ

№ 6178

гр. София, 20.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 19.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **2595** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.76, ал.5 ЗЗО, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, чрез адв. А. К., срещу Заповед за налагане на санкции № РД-25-155/10.02.2023г., издадена от директора на РЗОК – Б. в частта, за наложените санкции „финансова неустойка“ по т.1, 2, 3, 4, 5 и 7 от заповедта.

Жалбоподателят оспорва административният акт като незаконосъобразен и необоснован. Поддържа, че протоколът за проверка и обжалваният акт са издадени от некомпетентен орган с оглед разпоредбата на чл.233а от Закон за здравето, вр. чл.221 и чл.81, ал.3 от ЗЗ. Оспорва, че при издаване на заповедта са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, тъй като липсва решение на случая на арбитражната комисия по спорове. Поддържа, че актът е постановен в нарушение на изискванията за форма и мотивираност на административния акт, тъй като не са посочени конкретно нарушение правни норми, съответстващи на посочените обстоятелства, които да са основание за налагане на санкции. По същество оспорва и да е допуснато нарушение по отношение събраната сума за допълнителна услуга „Подобрени битови условия“ – по т.1, 2, 3, 4, 5 и 7 от заповедта, тъй като услугата е предоставена на пациентите въз основа на изразено от тях желание в писмена форма. Прави искане оспорената заповед да бъде отменена.

Ответникът - директор на РЗОК – Б., чрез своя пълномощник оспорва жалбата.

Софийска градска прокуратура не взема становище.

Съдът като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и

взе предвид доводите на страните, приема следното:

Не е спорно по делото, а и от представените писмени доказателства се установява, че на основание чл. 59, ал. 1 от ЗЗО, в съответствие с Н. за МД 2020 – 2022 г., между НЗОК и „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД е сключен индивидуален договор за оказване на БМП № 022103/18.02.2020г. На основание чл. 72, ал. 2 от Закона за здравето осигуряване и във връзка с глава двадесета и глава двадесет и първа на Н. за МД за 2020-2022 г., директорът на РЗОК-Б. със Заповед № РД-25-1711/01.12.2022г. е разпоредил извършване на самостоятелна проверка на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, със срок до 15.01.2023г. По своя вид и обхват проверката е: тематична, със задачи – контрол относно спазване изискванията на Н. 2020-2022г. и ЗЗО по отношение на дейност м. ноември 2022г. извън Приложение 1; по отношение вложените медицински изделия заплащани от НЗОК извън centa на КП, както и по отношение контрол по писма на управителя на лечебното заведение и контрол по справки от РЗОК – Б..

В изпълнение на заповедта, длъжностни лица от РЗОК-Б. са извършили проверката, като резултатите от нея са изложени в Протокол № 1417/20.12.2022г. Протоколът е връчен на упълномощено лице на лечебното заведение. Срещу протокола е постъпило писмено възражение от 29.12.2022г., с което се оспорват констатациите за нарушения по т.1, 2, 3, 4, 5 и 7. Изпратено е писмо с изх.№ 62-01-1/06.01.2023г. до председателя на РК на БЛС, като в срока по чл.75, ал.6 от ЗЗО, не са посочени представители за определяне на арбитражна комисия по спора.

В тази връзка на основание чл. 76, ал.4 от ЗЗО директорът на РЗОК - Б. е издал процесната заповед, с която в обжалваната част е наложил на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, на основание чл.414, ал.3 от Н. за медицинските дейности за 2020-2022г., санкция – финансова неустойка, за нарушение на чл.55, ал.2, т.3 и т.7 ЗЗО, чл.30, т.5 вр. чл.344, ал.1, т.1 и чл.350 от Н. 2020-2022г. Санкциите са наложени поради неправомерно изискано доплащане от З. за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Административният орган е приел, че избор на допълнително поискана услуга не е направен от пациентите, като приложените към ИЗ декларации с отметка за цената по ценоразписа на болницата, не може да се приеме, че представляват писмена декларация по чл.24б от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, приета с ПМС № 119 от 22.05.2006 г., обн., ДВ, бр. 45 от 2.06.2006 г.

По делото са приети като писмени доказателства извадки от проверените медицински документи по ИЗ, както следва:

- т.1: ИЗ № 11682 по КП № 145 за хоспитализация в периода 26.10.2022г. – 01.11.2022г. Съгласно приложената справка /сметка пациент/, З. е заплатила сума в размер на 125 лв. (5 дена x 25,00 лв.) за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Към отчетните документи за пациента е приложена „Декларация“ (лист 74 от делото), съгласно текста на която, пациентката декларира, че е запозната с ценоразписа на услугите на МБАЛ „Сърце и мозък“ АД и с цените за ползване на допълнителни такива, съгласно пар.1, т.8 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ и желае да се възползва от долупосочените услуги. Следва таблица с три колони- първа колона са изборни услуги, в това число т.1 „Подобрени битови условия“, втора колона – Ц. по ценоразпис на ЛЗ, в това число цена за услуга по т.1 – 25.00 лв./дн. и трета празна колона, в която срещу услугата и

цената по т.1 е отбелязано собственоръчно „да“. На декларацията е поставена дата и подпис на пациент. Подписите върху документа, не са оспорени в процеса.

- т.2: ИЗ № 11898 по КП № 214 за хоспитализация в периода 31.10.2022г. – 05.11.2022г. Съгласно приложената справка /сметка пациент/, З. е заплатил сума в размер на 125 лв. (5 дена x 25,00 лв.) за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Към отчетните документи за пациента е приложена „Декларация“ (лист 64 от делото), съгласно текста на която, пациентът декларира, че е запознат с ценоразписа на услугите на МБАЛ „Сърце и мозък“ АД и с цените за ползване на допълнителни такива, съгласно пар.1, т.8 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ и желае да се възползва от долупосочените услуги. Следва таблица с три колони- първа колона са изборни услуги, в това число т.1 „Подобрени битови условия“, втора колона – Ц. по ценоразпис на ЛЗ, в това число цена за услуга по т.1 – 25.00 лв./дн. и трета празна колона, в която срещу услугата и цената по т.1 е отбелязано собственоръчно „да“. На декларацията е поставена дата и подпис на пациент. Подписите върху документа, не са оспорени в процеса.

- т.3: ИЗ № 12543 по КП № 187 за хоспитализация в периода 10.11.2022г. – 14.11.2022г. Съгласно приложената справка /сметка пациент/, З. е заплатила сума в размер на 125 лв. (5 дена x 25,00 лв.) за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Към отчетните документи за пациента е приложена „Декларация“ (лист 59 от делото), съгласно текста на която, пациентът декларира, че е запозната с ценоразписа на услугите на МБАЛ „Сърце и мозък“ АД и с цените за ползване на допълнителни такива, съгласно пар.1, т.8 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ и желае да се възползва от долупосочените услуги. Следва таблица с три колони- първа колона са изборни услуги, в това число т.1 „Подобрени битови условия“, втора колона – Ц. по ценоразпис на ЛЗ, в това число цена за услуга по т.1 – 25.00 лв./дн. и трета празна колона, в която срещу услугата и цената по т.1 е положен собственоръчен подпис. На декларацията е поставена дата и подпис на пациент. Подписите върху документа, не са оспорени в процеса.

- т.4: ИЗ № 12663 по КП № 151 за хоспитализация в периода 13.11.2022г. – 16.11.2022г. Съгласно приложената справка /сметка пациент/, З. е заплатил сума в размер на 50 лв. (2 дена x 25,00 лв.) за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Към отчетните документи за пациента е приложена „Декларация“ (лист 47 от делото), съгласно текста на която, пациентът декларира, че е запознат с ценоразписа на услугите на МБАЛ „Сърце и мозък“ АД и с цените за ползване на допълнителни такива, съгласно пар.1, т.8 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ и желае да се възползва от долупосочените услуги. Следва таблица с три колони- първа колона са изборни услуги, в това число т.1 „Подобрени битови условия“, втора колона – Ц. по ценоразпис на ЛЗ, в това число цена за услуга по т.1 – 25.00 лв./дн. и трета празна колона, в която срещу услугата и цената по т.1 е положен собственоръчен подпис. На декларацията е поставена дата и подпис на пациент. Подписите върху документа, не са оспорени в процеса.

-т.5: ИЗ № 13092 по КП № 151 за хоспитализация в периода 20.11.2022г. – 23.11.2022г. Съгласно приложената справка /сметка пациент/, З. е заплатил сума в размер на 50 лв. (2 дена x 25,00 лв.) за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Към отчетните документи за пациента е приложена „Декларация“ (лист 53 от делото), съгласно текста на която, пациентът декларира, че е запознат с ценоразписа на услугите на МБАЛ „Сърце и мозък“ АД и с цените за ползване на

допълнителни такива, съгласно пар.1, т.8 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ и желае да се възползва от долупосочените услуги. Следва таблица с три колони- първа колона са изборни услуги, в това число т.1 „Подобрени битови условия“, втора колона – Ц. по ценоразпис на ЛЗ, в това число цена за услуга по т.1 – 25.00 лв./дн. и трета празна колона, в която срещу услугата и цената по т.1 е положен собственоръчен подпис. На декларацията е поставена дата и подпис на пациент. Подписите върху документа, не са оспорени в процеса.

-т.7: ИЗ № 13228 по КП № 20.1 за хоспитализация в периода 22.11.2022г. – 24.11.2022г. Съгласно приложената справка /сметка пациент/, З. е заплатил сума в размер на 25,00 лв. за допълнително поискани услуги „Подобрени битови условия“. Към отчетните документи за пациента е приложена „Декларация“ (лист 39 от делото), съгласно текста на която, пациентът декларира, че е запознат с ценоразписа на услугите на МБАЛ „Сърце и мозък“ АД и с цените за ползване на допълнителни такива, съгласно пар.1, т.8 от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ и желае да се възползва от долупосочените услуги. Следва таблица с три колони- първа колона са изборни услуги, в това число т.1 „Подобрени битови условия“, втора колона – Ц. по ценоразпис на ЛЗ, в това число цена за услуга по т.1 – 25.00 лв./дн. и трета празна колона, в която срещу услугата и цената по т.1 собственоръчно е записано „да“. На декларацията е поставена дата и подпис на пациент. Подписите върху документа, не са оспорени в процеса.

Писмените доказателства по делото не са оспорени от страните.

За така посочените в заповедта нарушения, за наложени санкции – „финансова неустойка“ от по 200 лева за всяко от нарушенията по т.1, 2, 3, 4, 5 и 7.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл.76, ал.5 ЗЗО, наложените санкции подлежат на съдебно обжалване по реда на АПК.

Съгласно правомощията си по чл.146 АПК съдът при преценка законосъобразността на административния акт проверява дали е издаден от компетентен орган (т.1), в съответната форма (т.2), допуснато ли е съществено нарушение на административно-производствени правила при издаването му (т.3), налице ли е противоречие на административния акт с материалноправни разпоредби (т.4) и несъответствие с целта на закона (т.5), като съдът не е ограничен от посочените от оспорващия основания, а проверява всички основания по чл.146 АПК.

Съответствието на оспорения акт с материалния закон се преценява към момента на издаването на административния акт (чл.142, ал.1 АПК).

Обжалваната заповед е издадена от директора на РЗОК – Б., на основание чл.76, ал.4 ЗЗО. Жалбоподателят възразява, че проверката и заповедта за налагане на санкции е извършена, съответно издадена, от некомпетентни органи, с оглед законовите правомощия учредени на длъжностни лица, определени от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Медицински надзор" на основание чл.233а от Закон за здравето, вр. чл.221 и чл.81, ал.3 от ЗЗ.

В конкретния случай е разпоредено извършването на проверка на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД относно изпълнението на сключения с НЗОК индивидуален договор за оказване на болнична медицинска помощ по Н. 2020-2022г., контролът върху която дейност се осъществява от управителя на НЗОК или оправомощени от него длъжностни лица от НЗОК или РЗОК

на основание чл.72 ЗЗО. Съгласно изричната разпоредба на чл.73, ал.1, т.5 от ЗЗО, в правомощията на контролните органи е и да проверяват наличието на плащания от задължително здравноосигурени лица на изпълнителите, техния размер и основание, в случаите, когато е оказана медицинска и/или дентална помощ по договор с НЗОК, както е в настоящия случай. При установени нарушения длъжностните лица отразяват констатациите си в протокол по чл.74, ал.3 ЗЗО, въз основа на който е в правомощията на управителя на НЗОК, съответно директора на РЗОК, да наложи санкциите по чл.76 ЗЗО, което в случая е сторено, с оглед на което и съдът намира, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган.

При издаване на заповедта са спазени законоустановените изисквания за форма и мотивираност на административния акт по чл.59, ал.2 АПК, като са изложени фактическите и правни основания за издаването. Заповедта съдържа ясна разпоредителна част, която съответства на изложените мотиви. Спазени са и административнопроизводствените правила. Съгласно чл. 74, ал. 2 от ЗЗО, контролните органи по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО, определени със заповед на управителя на НЗОК, съответно директор на РЗОК, осъществяват дейността си чрез планови и внезапни проверки и по повод подадени жалби. Безспорно е по делото, че със заповед на директора на РЗОК - Б. е възложена проверка на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД и са оправомощени длъжностните лице, които да извършат проверката. Проверката е приключила по установения в чл. 74, ал. 3 от ЗЗО ред - със съставяне на протокол, който е връчен на упълномощен представител на проверяваното лечебно заведение. Постъпило е писмено възражение, във връзка с което е изпратена писмена покана до председателя на РК на БЛС за свормиране на арбитражна комисия. Не е спорно, че в срока по чл.75, ал.6 ЗЗО не са посочени представители, с оглед на което и съгласно изричната разпоредба на чл.75, ал.6 ЗЗО арбитражът не е задължителен. Липсата по процедура по арбитраж не ограничава правата на проверяваното лечебно заведение, тъй като му е предоставена възможност да релевира възраженията си, както в хода на административното производство, така и в съдебното при изяснена и безспорна фактическа обстановка. По тези съображения съдът намира, че не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да са ограничили правото на защита на жалбоподателя.

Заповедта в обжалваната част обаче, е незаконосъобразна, тъй като не са били налице материалноправните предпоставки за издаването ѝ.

Фактическото основание за налагане на санкциите е, че от З. са изискани плащания за посочена услуга „Подобрени битови условия“, която услуга органът е счел, че пациентите не са заявили, че искат.

Изричната норма на чл.24а, ал.1, т.1 от вече цитираната Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ гласи, че по време на своя престой в лечебно заведение, сключило договор с НЗОК за оказване на болнична помощ здравноосигурените лица имат право срещу заплащане да получат допълнително поискани услуги - подобрени битови условия – самостоятелна стая, в цената на която се включват всички допълнителни битови условия, със или без придружител по желание на пациента. Съгласно чл.24б от Наредбата, тези услуги се заявяват писмено от пациента, който декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите.

В конкретния случай, като основание за начисляване на допълнителното плащане, лечебното заведение е представило цитираните по-горе декларации, приложени към

ИЗ на пациентите. В декларациите се съдържа ценоразписа на предоставяните от лечебното заведение допълнително услуги срещу заплащане, като са посочени и конкретните цени – в случая по 25 лв. на ден за услуга – Подобрени битови условия. Волята, че пациентът желае да ползва тази услуга е ясно изразена при всички ИЗ – в предоставеното поле собственооръчно е изписано или „да“ или е положен подпис. По този начин съдът приема, че е ясно и категорично обективизиран изборът на пациентите да ползват конкретната допълнителна услуга. Накрая на декларациите също има положени подписи. Подписите на документите, не са оспорени в производството и като частни документи ползващи се с формална доказателствена сила в процеса на основание чл.180 ГПК, съставляват доказателство, че изявленията, които се съдържат в тях, са направени от посочените лица – пациенти на лечебното заведение. Документите не са оспорени с оглед на което и съдът ги кредитира и приема, че пациентите писмено са заявили, че искат предоставянето на допълнителната услуга – „Подобрени битови условия“, след като са се запознали с ценоразписа на болницата. С горното са изпълнени условията на чл.24б и чл.24а, ал.1, т.1 Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, с оглед на което и допълнителните суми за тези услуги, не са неправомерно начислени. Следва да се отбележи, че в случая санкциите са наложени за конкретно описаните в заповедта нарушения – липса на изрично писмено съгласие на пациентите за ползване на услугата „Подобрени битови условия“, с оглед на което по делото не следва да се проверява дали са били налице условията по чл.24а, ал.2 от Наредбата (дали болничното заведение отговаря на условията за предоставяне на тази услуга) тъй като такова нарушение не е описано в заповедта, съответно не е включено в предмета на доказване по делото. Установи се, че описаното в заповедта нарушение не е извършено и санкциите – на това основание, са наложени незаконосъобразно, с оглед на което заповедта в обжалваната част следва да бъде отменена.

При този изход на делото право на разноски има жалбоподателят на основание чл.143, ал.1 АПК за претендираните разноски от 50 лева – платена държавна такса. Воден от горното, Административен съд София град, 27 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД с ЕИК[ЕИК], Заповед за налагане на санкции № РД-25-155/10.02.2023г., издадена от директора на РЗОК – Б. **в частта**, за наложените санкции „финансова неустойка“ по т.1, 2, 3, 4, 5 и 7 от заповедта.

ОСЪЖДА Районна здравноосигурителна каса - Б. **да заплати** на основание чл.143, ал.1 АПК, на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД с ЕИК[ЕИК], сумата от **50 лева** – съдебни разноски.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: